Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (muutoksenhakujaosto)

15 päivänä syyskuuta 2017 *

Muutoksenhaku – Henkilöstö – Virkamiehet – Avoin kilpailu – Varallaololuetteloon merkitseminen – Nimittävän viranomaisen päätös olla ottamatta kilpailun läpäissyttä hakijaa palvelukseen – Valintalautakunnan ja nimittävän viranomaisen toimivalta – Kilpailuun osallistumisen edellytykset – Työkokemuksen vähimmäiskesto – Laskentatavat – Palvelukseen ottamista koskevan mahdollisuuden menettäminen – Vahingonkorvausvaatimus

Asiassa T-734/15 P,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen (ensimmäinen jaosto) 6.10.2015 antaman tuomion FE vastaan komissio (F-119/14, EU:F:2015:116) kumoamista,

Euroopan komissio, asiamiehinään F. Simonetti ja G. Gattinara,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

FE, edustajanaan asianajajat L. Levi ja A. Blot,

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (muutoksenhakujaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti M. Jaeger sekä tuomarit M. Prek (esittelevä tuomari) ja S. Frimodt Nielsen,

kirjaaja: E. Coulon,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan komissio vaatii Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön liitteessä I olevan 9 artiklan nojalla tehdyllä valituksellaan kumoamaan Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen (ensimmäinen jaosto) 6.10.2015 antaman tuomion FE v. komissio (F-119/14, EU:F:2015:116; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla tämä yhtäältä kumosi 17.12.2013 tehdyn päätöksen, jolla komissio oli kieltäytynyt ottamasta FE:tä palvelukseen, ja velvoitti komission maksamaan 10 000 euroa, ja toisaalta hylkäsi kanteen muilta osin.

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

Tosiseikat

2 Riidan perustana olevat tosiseikat esitetään valituksenalaisen tuomion 8–20 kohdassa seuraavasti:

”8 Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto (EPSO) julkaisi 8.12.2005 avointa kilpailua koskevan ilmoituksen EPSO/AD/42/05 (jäljempänä kilpailu) varallaololuettelon laatimiseksi palkkaluokkaan AD 7 kuuluvien puolankielisten juristi-lingvistien palvelukseen ottamista varten Euroopan unionin toimielimissä, muun muassa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa avoimena olevien virkojen täyttämiseksi (EUVL [2005,] C 310 A, s. 3; jäljempänä kilpailuilmoitus) – –

9 Kilpailuilmoituksen A jakson I kohdassa, jonka otsikko on ’Työtehtävät’, suoritettavat tehtävät kuvailtiin seuraavasti:

– ’Oikeudellisten tekstien kääntäminen puolan kielelle ainakin kahdesta Euroopan unionin virallisesta kielestä ja/tai niiden tarkastaminen.

– Puolan kielelle jo käännettyjen ja tarkastettujen lainsäädäntötekstien kielellisen ja oikeudellisen yhdenmukaisuuden tarkistaminen vertaamalla niitä kyseisten tekstien muihin kielitoisintoihin, niiden toimituksellisen laadun ja muotosääntöjen noudattamisen valvonta.

– –’

10 Kilpailuilmoituksen A jakson II.2 kohdassa täsmennettiin lisäksi, että voidakseen tulla hyväksytyksi kokeisiin, hakijoilla oli kilpailuun ilmoittautumista varten vahvistettuna viimeisenä määräpäivänä oltava ’vähintään kahden vuoden työkokemus edellytettyjen yliopisto-opintojen jälkeen – –’.

11 [FE] ilmoittautui hakijaksi edellä mainittuun kilpailuun 27.12.2005. Hän ilmoitti kilpailuun toimittamassaan hakemuksessa (jäljempänä hakemus) otsikon ’T[yökokemus]’ alla, että hänellä oli työkokemusta kuudesta eri työpaikasta, joissa työskenneltyjen jaksojen kokonaiskesto oli 31 kuukautta, joista 15 kuukautta hän oli toiminut freelance-juristi-lingvistinä unionin tuomioistuimelle, toisin sanoen 15.10.2004 alkaen hakemuksensa päiväykseen saakka; lisäksi hän oli suorittanut kolmen kuukauden harjoittelun 1.7.–30.9.2005 asianajotoimistossa W. Brysselissä (Belgia).

12 [FE] hyväksyttiin osallistumaan kilpailun kokeisiin. Valintalautakunta merkitsi työnsä päätteeksi hänen nimensä kilpailun varallaololuetteloon, jonka alun perin 31.12.2007 asti vahvistettua voimassaoloa jatkettiin useiden pidennysten jälkeen 31.12.2013 saakka, jolloin sen voimassaolo lopulta päättyi.

13 Oikeusasioiden PO:n yksiköt pyysivät 22.5.2013 päivätyllä sähköpostiviestillä [FE:tä] haastatteluun 28.5.2013 hänen mahdollista palvelukseen ottamistaan varten hallintovirkamiehen virkaan kyseisessä pääosastossa. – –

14 Vuoden 2013 kesäkuussa oikeusasioiden PO ilmoitti [FE:lle], että hänet oli hyväksytty hallintovirkamiehen virkaan ja että hänen palvelukseen ottamistaan koskeva pyyntö oli toimitettu [henkilöstöhallinnon ja turvallisuuden PO:lle (jäljempänä henkilöstöhallinnon PO)].

15 Asiakirjoista ilmenee, että komission toimivaltaiset yksiköt olivat myös ilmoittaneet vuoden 2013 kesäkuussa [FE:lle], että ’kun otetaan huomioon, ettei komissio ollut osallistunut kilpailun järjestämiseen – – ja että kyseisestä kilpailusta peräisin oleva varallaololuettelo, johon [FE:n nimi] oli merkitty, oli luettelo juristi-lingvisteistä eikä hallintovirkamiehistä, oli pyydettävä erivapautta henkilöstöhallinnosta ja turvallisuudesta vastaavalta komission jäseneltä, koska komission

politiikan mukaista oli olla käyttämättä kyseisiä luetteloja lukuun ottamatta mainittavia poikkeuksia, jotka koskevat sen oikeudellista yksikköä ja joitakin erityistehtäviä muissa [pääosastoissa] tietyillä edellytyksillä’.

16 Oikeusasioiden PO:n sopimusoikeusyksikön päällikkö ilmoitti [FE:lle] 26.7.2013 päivätyllä sähköpostiviestillä, että henkilöstöhallinnon PO oli antanut ’suostumuksensa [FE:n] palvelukseen ottamiseen hallintovirkamieheksi [erivapaudella] juristi-lingvistien varallaololuettelosta’, ja korosti samalla, että henkilöstöhallinnon PO ottaisi häneen yhteyttä ja että hänen ei tullut ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin ennen kuin hän olisi saanut virallisen ilmoituksen tältä.

17 Vuoden 2013 elokuun lopussa henkilöstöhallinnon PO pyysi [FE:tä] toimittamaan todisteita ennen hakemuksen jättämistä hankkimastaan työkokemuksesta siihen kilpailuilmoitukseen sisältyvään osallistumisedellytykseen nähden, joka koskee vähintään kahden vuoden työkokemusta.

18 [FE] kävi vuoden 2013 elokuun lopun ja marraskuun välisenä aikana useita keskusteluja henkilöstöhallinnon PO:n edustajien kanssa ja hän toimitti erilaisia asiakirjoja ja selvityksiä selventääkseen työkokemusta, johon hän oli vedonnut hakemuksessaan. Tämän ajanjakson aikana oikeusasioiden PO:n edustajat vahvistivat useaan otteeseen kiinnostuksensa ottaa hänet palvelukseen.

19 Nimittävä viranomainen ilmoitti [FE:lle] 17.12.2013 päivätyllä kirjeellä, ettei häntä voitu ottaa oikeusasioiden PO:n palvelukseen, koska hän ei täyttänyt vaadittua työkokemusta koskevaa kilpailuun osallistumisen edellytystä (jäljempänä riidanalainen päätös). Nimittävän viranomaisen mukaan [FE:llä] oli kilpailuun ilmoittautumisen määräajan päättyessä ainoastaan 22 kuukauden työkokemus kilpailuilmoituksessa vaaditun kahden vuoden sijasta. Päätyäkseen tähän johtopäätökseen nimittävä viranomainen oli hyväksynyt unionin tuomioistuimen ’freelance-kääntäjänä’ hankitun työkokemuksen kestoksi ainoastaan seitsemän kuukautta ja asianajotoimisto W:n harjoittelijana hankitun työkokemuksen kestoksi ainoastaan kaksi kuukautta, mikä ei vastannut [FE:n] hakemuksessaan ilmoittamia 15 kuukautta ja kolmea kuukautta. Riidanalaisessa päätöksessä täsmennettiin myös, että ’[unionin tuomioistuimen] freelance-kääntäjänä’ harjoitetun toiminnan osalta [FE:n] työkokemus oli laskettu käännettyjen sivujen kokonaismäärän eli 721 sivun ja viiden sivun päivänormin perusteella, jota pidetään riittävänä komission osalta ja joka on huomattavasti vähemmän kuin unionin tuomioistuimessa käytössä oleva 8 sivua päivässä.

20 [FE] teki riidanalaisesta päätöksestä hallinnollisen valituksen 14.3.2014. Nimittävä viranomainen hylkäsi tämän valituksen 14.7.2014 tekemällään päätöksellä – –”

Asian käsittely ensimmäisessä oikeusasteessa ja valituksenalainen tuomio

3 FE nosti virkamiestuomioistuimen kirjaamoon 24.10.2014 toimitetulla kannekirjelmällä kanteen, joka kirjattiin numerolla F-119/14 ja jossa virkamiestuomioistuinta vaadittiin yhtäältä kumoamaan 17.12.2013 tehty päätös, jolla komissio oli kieltäytynyt ottamasta häntä palvelukseen (jäljempänä riidanalainen päätös), ja 14.7.2014 tehty päätös, jolla hallinnollinen valitus oli hylätty, ja toisaalta velvoittamaan komissio maksamaan hänelle 26 132,85 euroa viivästyskorkoineen ja eläkemaksut vuoden 2013 syyskuusta alkaen sekä symbolinen yhden euron korvaus aiheutuneesta henkisestä kärsimyksestä. Hän vaati myös, että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

4 Valituksenalaisella tuomiolla virkamiestuomioistuin yhtäältä kumosi riidanalaisen päätöksen ja velvoitti komission maksamaan FE:lle 10 000 euroa ja toisaalta hylkäsi kanteen muilta osin. Se velvoitti komission vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan FE:n oikeudenkäyntikulut.

5 Tässä yhteydessä virkamiestuomioistuin korosti erityisesti, että komission esittämästä oikeuskäytännöstä poiketen ”käsiteltävässä asiassa – vaikka kilpailuilmoituksessa tosin vaadittiin vähintään kahden vuoden työkokemusta kääntämisen tai todennäköisemmin oikeudellisen kääntämisen alalla – ei kuitenkaan ilmaistu selvästi tapaa, jolla itsenäisen ammatinharjoittajan asemassa harjoitetun ammattitoiminnan kesto oli otettava huomioon ja laskettava” ja että ”– – väite[ttä], jonka mukaan vähintään kahden vuoden työkokemuksen o[li] kilpailua koskevassa erityistapauksessa ymmärrettävä liittyvän määritelmän mukaisesti kokoaikaisesti harjoitettuun ammattitoimintaan, joka lisäksi lasketaan riidanalaiseen päätökseen sisältyvien sääntöjen mukaan – –, ei voida hyväksyä” (valituksenalaisen tuomion 51 ja 56 kohta).

6 Virkamiestuomioistuin katsoi myös, että ”riidanalaisen päätöksen tehdessään nimittävä viranomainen [oli] ylitt[änyt] toimivaltansa työkokemusta koskevan osallistumisen lisäedellytyksen noudattamisen valvonnassa ja louk[annut] siten toimivaltaa, joka kilpailuilmoituksessa oli tältä osin nimenomaan varattu valintalautakunnalle, ja [oli] louk[annut] myös kilpailun valintalautakuntien itsenäisiä ja riippumattomia oikeuksia” (valituksenalaisen tuomion 71 kohta).

7 Lopuksi virkamiestuomioistuin totesi, että ”komission suorittama [FE:n] työkokemuksen tarkastelu, jossa pyrittiin laskemaan sen käännösyksiköissä käytettyjen kriteerien mukaan niiden sivujen lukumäärä, jotka [FE] oli kääntänyt sen ajanjakson aikana, jona hän oli toiminut freelance-juristi-lingvistinä unionin tuomioistuimessa, niin kuin kyse olisi ’kääntäjän’ työstä komissiossa, ei perustu[nut] – vaikka sen oletettaisiinkin olevan [uskottava] – mihinkään merkitykselliseen oikeussääntöön, johon voidaan vedota suoraan [FE:tä] vastaan, ja se muodost[i] näin ollen nimittävän viranomaisen ilmeisen arviointivirheen, jonka virkamiestuomioistuin voi helposti havaita” (valituksenalaisen tuomion 93 kohta).

8 Virkamiestuomioistuin lausui myös FE:n vahingonkorvausvaatimuksesta ja velvoitti komission maksamaan hänelle 10 000 euroa (valituksenalaisen tuomion 133 kohta).

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

9 Komissio teki käsiteltävänä olevan valituksen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 17.12.2015 toimittamallaan valituskirjelmällä.

10 FE toimitti 15.3.2016 vastineensa.

11 Komissio pyysi 4.4.2016 toimittamallaan kirjeellä, että se saisi esittää vastauskirjelmän.

12 Muutoksenhakujaoston puheenjohtaja hyväksyi tämän pyynnön 11.4.2016 tehdyllä päätöksellä.

13 Komissio toimitti vastauskirjelmän 23.5.2016 unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 201 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

14 FE toimitti 6.7.2016 vastineen antajan vastauksen.

15 Komissio ilmoitti 29.7.2016 toimitetulla kirjeellä unionin yleiselle tuomioistuimelle, että se ei halunnut tulla kuulluksi. FE ei esittänyt pyyntöä tulla kuulluksi työjärjestyksen 207 artiklassa määrätyssä määräajassa.

16 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa valituksenalainen tuomion

– hylkää FE:n ensimmäisessä oikeusasteessa nostaman kanteen perusteettomana

– velvoittaa kunkin asianosaisen vastaamaan omista ensimmäisessä oikeusasteessa aiheutuneista oikeudenkäyntikuluistaan

– velvoittaa FE:n korvaamaan tässä oikeusasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

17 FE vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää valituksen

– pysyttää ensimmäisessä oikeusasteessa annetun tuomion

– velvoittaa komission korvaamaan molemmissa oikeusasteissa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Valitus

18 Komissio esittää valituksensa tueksi kolme valitusperustetta, joista ensimmäinen perustuu virkamiestuomioistuimen tekemiin useisiin oikeudellisiin virheisiin ja työkokemuksen vähimmäiskestoa koskevan osallistumisedellytyksen vääristyneeseen tulkintaan, toinen oikeudelliseen virheeseen virkamiestuomioistuimen päätelmässä, jonka mukaan nimittävä viranomainen teki ilmeisen arviointivirheen, ja kolmas oikeudelliseen virheeseen ja useisiin perusteluvelvollisuuden noudattamatta jättämisiin, joihin virkamiestuomioistuin syyllistyi, kun se velvoitti komission maksamaan FE:lle 10 000 euroa.

Ensimmäinen valitusperuste, joka perustuu useisiin oikeudellisiin virheisiin ja työkokemuksen vähimmäiskestoa koskevan osallistumisedellytyksen vääristyneeseen tulkintaan

19 Ensimmäisen valitusperusteen yhteydessä komissio väittää, että virkamiestuomioistuin teki useita oikeudellisia virheitä ja että se otti todisteet huomioon vääristyneellä tavalla FE:n ensimmäisessä oikeusasteessa esittämän, nimittävän viranomaisen toimivallan puuttumista koskevan ensimmäisen kanneperusteen tutkimisen yhteydessä. Tämä valitusperuste jakautuu kolmeen osaan.

Valitusperusteen ensimmäinen osa, joka perustuu oikeudelliseen virheeseen työkokemuksen vähimmäiskestoa koskevan edellytyksen tulkinnassa

20 Virkamiestuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 51–53 ja 56 kohdassa seuraavaa:

”51 [Vastauksena komission väitteeseen, jonka mukaan silloin, kun kilpailuilmoituksessa asetetaan kokeisiin osallistumisen edellytykseksi työkokemuksen vähimmäiskesto, sekä valintalautakunnan että hakijoiden on ymmärrettävä tämän työjakson liittyvän määritelmän mukaan kokoaikaisesti harjoitettuun ammattitoimintaan,] on ensiksi korostettava, että komission mainitsemissa asioissa, joissa annettiin tuomio 31.1.2006, Giulietti v. komissio (T-293/03, EU:T:2006:37), määräys 14.12.2006, Klopfer v. komissio (F-118/05, EU:F:2006:137) ja määräys 10.7.2014, Mészáros v. komissio (F-22/13, EU:F:2014:189), unionin tuomioistuimet ovat tosin katsoneet, että vaaditun työkokemuksen kesto oli ymmärrettävä kokoaikaisesti harjoitetun ammattitoiminnan kestoksi, vaikka siitä ei ollut täsmällistä mainintaa kyseessä olevissa kilpailuilmoituksissa. Edellä mainituissa asioissa oli kuitenkin kysymys ennen kaikkea palkattuna työntekijänä harjoitetusta ammattitoiminnasta, jonka kesto oli siis helposti määritettävissä työsopimusten tai työnantajien antamien työtodistusten perusteella. Sitä vastoin käsiteltävässä asiassa – vaikka kilpailuilmoituksessa tosin vaadittiin vähintään kahden vuoden työkokemusta kääntämisen tai todennäköisemmin oikeudellisen kääntämisen alalla – ei kuitenkaan ilmaistu selvästi tapaa, jolla

itsenäisen ammatinharjoittajan asemassa harjoitetun ammattitoiminnan kesto oli otettava huomioon ja laskettava, vaikka tämäntyyppinen freelance-työkokemus vastaa täysin kilpailuilmoituksessa kuvattujen tehtävien luonnetta.

52 Näin ollen, koska kilpailuilmoituksesta puuttui nimenomainen maininta vaaditun työkokemuksen keston laskentatavasta tai muu tässä suhteessa hyödyllinen maininta, tämän osallistumisedellytyksen ratio juris erityisesti [FE:n] kaltaisten hakijoiden osalta, jotka voivat vedota erityiseen freelance-juristi-lingvistin työkokemukseen, ei voinut tietenkään olla sen vaatiminen, että kyseiset hakijat ovat kääntäneet jokaisena tässä ominaisuudessa suoritettuna työpäivänä kahden vuoden viitekauden aikana tietyn sivumäärän oikeudellisia tekstejä, sen osoittamiseksi, että kyse oli kokoaikatyötä vastaavasta ammattitoiminnasta. Tätä edellytystä ei ollut nimittäin mainittu kilpailuilmoituksessa nimenomaisesti eikä implisiittisesti varsinkaan muihin kilpailuilmoitukseen sisältyviin edellytyksiin nähden.

53 Koska kilpailuilmoituksesta puuttuivat näin ollen kilpailuun osallistumiseksi vaaditun työkokemuksen laskentaperusteet tai -tavat, on katsottava, että valintalautakunta – vaikka oletettaisiin, että kyseessä olevan työkokemuksen keston on liityttävä kokoaikaisesti harjoitettuun toimintaan – on voinut arvioidessaan sitä, hyväksytäänkö [FE] osallistumaan kokeisiin, nojautua – – siihen, että kyseessä oli oltava juristi-lingvistin ’ammatillinen’ toiminta – siis toiminta, joka ei voinut olla luonteeltaan ’satunnaista’ ja jossa oli pääasiallisesti oltava kyse oikeudellisten tekstien kääntämisestä – jota harjoitettiin pysyvästi eli huomattavan ajanjakson ajan sellaisen ammatillisen päämiehen, julkis- tai yksityisoikeudellisen henkilön palveluksessa, jolla oli kyseessä olevan sopimuksen perusteella oikeus vaatia oikeudellisten tekstien käännöksiä millä hetkellä tahansa ja mahdollisesti pakottavissa määräajoissa nimenomaan sellaisen ammatillisen tai institutionaalisen toimintansa vuoksi, joka edellyttää tietyntasoisia oikeudellisia käännöksiä.

– –

56 Näin ollen koska komission väitteellä, jonka mukaan vähintään kahden vuoden työkokemuksen on kilpailua koskevassa erityistapauksessa ymmärrettävä liittyvän määritelmän mukaisesti kokoaikaisesti harjoitettuun ammattitoimintaan, joka lisäksi lasketaan riidanalaiseen päätökseen sisältyvien sääntöjen mukaan – –, ei tälle osallistumisen lisäedellytykselle voida antaa oikeusvarmuuden periaatetta loukkaamatta muuta kuin edellä esitetty ulottuvuus, kun otetaan huomioon, että kilpailuilmoituksen sanamuodossa ei mainita asiaa – –, väitettä ei voida hyväksyä, koska komissio ei nimittäin maininnut kilpailuilmoituksessa, että erityisesti freelance-juristi-lingvistin työkokemukseen vetoavien hakijoiden osalta kyseessä olevan kokoaikaisuuden oli vastattava välttämättä kyseisen toimielimen sisäisten sääntöjen tai joka tapauksessa erityissääntöjen mukaan laskettua kokoaikaisuutta.”

21 Komissio väittää, että virkamiestuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan, että käsiteltävässä asiassa FE:tä vastaan ei voitu vedota edellytykseen, jonka mukaan työkokemuksen vähimmäiskesto oli oltava hankittu kokoaikaisena, sillä tätä edellytystä ei ollut nimenomaisesti mainittu kilpailuilmoituksessa. Komissio katsoo, että tämä virhe johtaa valituksenalaisen tuomion kumoamiseen, sillä virkamiestuomioistuimen oli mahdollista sen perusteella todeta, ettei valintalautakunnan päätös ollut lainvastainen (valituksenalaisen tuomion 68–70 ja 73–80 kohta) ja että nimittävä viranomainen oli näin ollen ylittänyt toimivaltansa päättäessään olla ottamatta FE:tä palvelukseen (valituksenalaisen tuomion 71 kohta) ja tehnyt siten lainvastaisen päätöksen (valituksenalaisen tuomion 82 kohta).

22 FE kiistää nämä perustelut ja väittää erityisesti, ettei virkamiestuomioistuin sivuuttanut työkokemuksen vähimmäiskestoa koskevaa oikeuskäytäntöä vaan sovelsi sitä mukauttaen itsenäisen ammatinharjoittajan asemassa harjoitetun työn erityispiirteisiin. Tämä ilmenee muun muassa valituksenalaisen tuomion 53, 54 ja 80 kohdasta. FE:n mukaan virkamiestuomioistuin ainoastaan hylkäsi tavan, jolla nimittävä viranomainen sovelsi kyseistä oikeuskäytäntöä käsiteltävässä asiassa. Se noudatti siten yhtäältä oikeusvarmuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteita ja toisaalta kunnioitti

valintalautakunnan itsenäisyyttä ja sen laajaa harkintavaltaa sekä kilpailuilmoitukselle annettua tehtävää. FE täsmentää lisäksi, että käsiteltävässä asiassa kilpailuilmoituksessa ei täsmennetty mitenkään, millä tavalla vaadittua työkokemusta oli arvioitava. Se katsoo, että kun otetaan huomioon kilpailun tarkoitus, tämä työkokemus voi olla hankittu itsenäisenä ammatinharjoittajana.

23 Tältä osin on yhtäältä muistutettava, että kilpailuilmoituksen keskeinen tehtävä on antaa asianomaisille mahdollisimman tarkat tiedot kyseessä olevassa virassa työskentelemisen edellytyksistä, jotta he voivat muun muassa arvioida, onko heidän aiheellista toimittaa hakemus. Nimittävällä viranomaisella on laaja harkintavalta määriteltäessä, mitä pätevyyttä koskevia kriteerejä avoimet toimet edellyttävät, ja määriteltäessä näiden kriteerien mukaan ja yksikön edun mukaisesti, mitkä ovat kilpailun järjestämisen edellytykset ja sitä koskevat yksityiskohtaiset säännöt (ks. tuomio 31.1.2006, Giulietti v. komissio, T-293/03, EU:T:2006:37, 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

24 Toisaalta kilpailuilmoitus on lain mukainen kun siinä vain tyydytään toistamaan Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 5 artiklan 1 kohdan yleinen muotoilu täsmentämättä täytettävään virkaan vaadittavaa kokemusta ja jätetään näin valintalautakunnan tehtäväksi arvioida tapauskohtaisesti, vastaavatko kunkin hakijan esittämät tutkintotodistukset ja muut todistukset sekä työkokemus henkilöstösäännöissä ja siten kilpailuilmoituksessa vaadittua tasoa siinä tarkoitetun tehtäväryhmän tehtävien hoitamiseksi (ks. tuomio 31.1.2006, Giulietti v. komissio, T-293/03, EU:T:2006:37, 64 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

25 Käsiteltävässä asiassa kilpailuilmoituksen A jakson II.2 kohdassa esitettiin, että voidakseen tulla hyväksytyksi kokeisiin, hakijoilla oli kilpailuun ilmoittautumista varten vahvistettuna viimeisenä määräpäivänä oltava ”vähintään kahden vuoden työkokemus edellytettyjen yliopisto-opintojen jälkeen”. Lisäksi on huomattava, että mainitussa ilmoituksessa ei täsmennetty tämän työkokemuksen luonnetta eikä alaa, jolla sen oli oltava hankittu. Kuten ensimmäisen oikeusasteen asiakirja-aineistosta ilmenee, tapaa, jolla eri työkokemusten oli oltava hankittu, ei myöskään täsmennetty mitenkään kilpailuilmoituksessa eikä hakuoppaassa (EUVL 2005, C 327 A, s. 3), johon kilpailuilmoituksessa viitattiin.

26 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin täsmensi 31.1.2006 annetun tuomion Giulietti v. komissio (T-293/03, EU:T:2006:37) 70 kohdassa, että käsiteltävänä olevan tapauksen kaltaisessa asiassa, jossa kilpailuilmoituksessa asetettu edellytys oli laadittu niin yleisin sanamuodoin, valintalautakunnalla oli laaja harkintavalta määritellä kilpailun osallistumisedellytysten, joihin vaadittu työkokemus kuului, soveltamiskriteerit.

27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuitenkin täsmensi 31.1.2006 annetun tuomion Giulietti v. komissio (T-293/03, EU:T:2006:37) 71 ja 72 kohdassa, että kun kilpailuilmoituksessa edellytettiin työkokemukselta tiettyä vähimmäiskestoa, siinä edellytettiin väistämättä tämän toiminnan tehokasta harjoittamista mainittuna aikana, minkä siis voitiin ymmärtää viittaavan ainoastaan kokoaikaiseen työskentelyyn tämän vähimmäisajanjakson aikana tai työskentelyjaksoon, joka on suoritettu yhdessä tai useammassa jaksossa osa-aikaisesti siten, että kokoaikaisena ilmaistuna se vastaa vaadittua kokoaikaista vähimmäiskestoa. Valintalautakunta voi siten laskea ja ottaa huomioon ulkopuolisten hakijoiden kilpailuun hyväksymistä varten sellaiset työskentelyjaksot, jotka eivät ole yksinomaisia ja jotka ovat osa-aikaisia, sillä edellytyksellä, että näiden ajanjaksojen kokonaiskesto vastaa kokoaikaisen työkokemuksen vaadittua vähimmäiskestoa.

28 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on lisäksi todennut, ettei 31.1.2006 annettuun tuomioon Giulietti v. komissio (T-293/03, EU:T:2006:37) johtaneissa olosuhteissa voida katsoa, että valintalautakunta olisi soveltamalla kokoaikatyötä koskevaan vaatimukseen liittyvää kriteeriä toiminut vastoin kilpailuilmoituksen sanamuotoa tai että se olisi asettanut lisäedellytyksiä, jotka menevät kyseisessä ilmoituksessa asetettuja osallistumisedellytyksiä pidemmälle (tuomio 31.1.2006, Giulietti v. komissio, T-293/03, EU:T:2006:37, 76 kohta).

29 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että koska käsiteltävässä asiassa kilpailuilmoituksessa vaadittiin vain, että ammattitoiminta on suoritettu vähintään kahden vuoden jakson kuluessa, tämä edellytys oli ymmärrettävä siten, että siinä viitataan kahden vuoden kokoaikaiseen työskentelyjaksoon tai työskentelyjaksoon, joka on suoritettu osa-aikaisena yhdessä tai useammassa jaksossa tai itsenäisenä ammatinharjoittajana tavalla, joka vastaa työaikana ilmaistuna kahden vuoden kokoaikaista työskentelyjaksoa.

30 Tämä tulkinta on virkamiestuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 51 kohdassa mainitseman oikeuskäytännön mukainen ja myös ainoa, jonka avulla voidaan taata palvelukseenottomenettelyn yhtenäinen soveltaminen kaikkiin kilpailun hakijoihin, koska sen mukaan, onko työtä tehty kokoaikaisesti, puolipäiväisesti tai osa-aikaisesti yhden neljännesajan puitteissa vai yhden viikoittaisen päivän kolmen vuoden ajan, vaadittu työssäoloaika voisi vaihdella huomattavasti, mistä voi mahdollisesti aiheutua epäyhdenvertaisuutta hakijoiden välillä vaaditun kokemuksen keston osalta (tuomio 31.1.2006, Giulietti v. komissio, T-293/03, EU:T:2006:37, 74 ja 75 kohta).

31 Virkamiestuomioistuin tosin täsmensi perustellusti valituksenalaisen tuomion 51 ja 52 kohdassa, että käsiteltävässä asiassa ”ei kuitenkaan ilmaistu selvästi tapaa, jolla itsenäisen ammatinharjoittajan asemassa harjoitetun ammattitoiminnan kesto oli otettava huomioon ja laskettava”, ja että vaaditun työkokemuksen kestoon liittyvän osallistumisedellytyksen ratio juris FE:n osalta ”ei voinut tietenkään olla sen vaatiminen, että kyseiset hakijat ovat kääntäneet jokaisena tässä ominaisuudessa suoritettuna työpäivänä kahden vuoden viitekauden aikana tietyn sivumäärän oikeudellisia tekstejä, sen osoittamiseksi, että kyse oli kokoaikatyötä vastaavasta ammattitoiminnasta”.

32 Mainittuaan valituksenalaisen tuomion 53 kohdassa pelkkänä oletuksena vaatimuksen, jonka mukaan kyseessä olevassa työkokemuksessa oli oltava kyse kokoaikatyöstä, virkamiestuomioistuin kuitenkin katsoi saman tuomion 56 kohdassa, että ”komission väit[että], jonka mukaan vähintään kahden vuoden työkokemus o[li] kilpailua koskevassa erityistapauksessa [käsitettävä siten, että se liittyy] määritelmän mukaisesti kokoaikaisesti harjoitettuun ammattitoimintaan, – – ei voida hyväksyä”.

33 Tässä yhteydessä on myös korostettava, että virkamiestuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 51 kohdassa esittämät toteamukset perustuvat sekä 31.1.2006 annetun tuomion Giulietti v. komissio (T-293/03, EU:T:2006:37) että kilpailuilmoituksen virheelliseen tulkintaan. Kyseisestä tuomiosta ilmenee nimittäin yhtäältä, että oikeusriidassa kyseessä ollut kantajan työkokemus ei ollut palkansaajana harjoitetusta toiminnasta saatua työkokemusta, jonka kesto olisi siis ollut helposti määritettävissä työsopimusten tai työnantajien antamien työtodistusten perusteella, vaan työkokemusta vapaaehtoisesti ja osa-aikaisesti suoritetussa säätiön hallintoneuvoston puheenjohtajan työssä, jota eivät rajoittaneet työajat vaan jota harjoitettiin samanaikaisesti muun toiminnan kanssa, jota puolestaan ei voitu ottaa huomioon (ks. vastaavasti tuomio 31.1.2006, Giulietti v. komissio, T-293/03, EU:T:2006:37, 11–14, 61, 81 ja 82 kohta). Virkamiestuomioistuin täsmensi siis virheellisesti, että ero kyseisen tuomion antamiseen johtaneisiin olosuhteisiin nähden perustui käsiteltävässä asiassa siihen, että ”ei – – ilmaistu selvästi tapaa, jolla itsenäisen ammatinharjoittajan asemassa harjoitetun ammattitoiminnan kesto oli otettava huomioon ja laskettava, vaikka tämäntyyppinen freelance-työkokemus vasta[si] täysin kilpailuilmoituksessa kuvattujen tehtävien luonnetta”. Mainitussa asiassa kilpailuilmoitus ei nimittäin myöskään sisältänyt valintalautakunnalle mitään täsmällistä ohjetta siitä, miten aikaisemman työkokemuksen vähimmäiskestoa koskevaa edellytystä on tulkittava, tai siitä, miten on otettava huomioon työkokemus, jota ei ollut hankittu palkattuna työntekijänä tai kokoaikaisesti (tuomio 31.1.2006, Giulietti v. komissio, T-293/03, EU:T:2006:37, 3 ja 70 kohta).

34 Toisaalta virkamiestuomioistuin totesi virheellisesti, että käsiteltävässä asiassa kilpailuilmoituksessa vaadittiin vähintään kahden vuoden työkokemusta ”kääntämisen tai todennäköisemmin oikeudellisen kääntämisen alalla”. Kilpailuilmoituksessa nimittäin määrättiin ainoastaan, että hakijoilla oli oltava ”vähintään kahden vuoden työkokemus edellytettyjen yliopisto-opintojen jälkeen – –”, täsmentämättä hankitun työkokemuksen alaa.

35 Edellä todetusta seuraa, että virkamiestuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan erityisesti valituksenalaisen tuomion 56 kohdassa, että koska kilpailuilmoituksessa ei ollut asiaa täsmennetty, valintalautakunnan ei tarvinnut käsittää vähintään kahden vuoden työkokemusta koskevaa edellytystä siten, että siinä viitataan kokoaikatyöhön.

36 Tällainen oikeudellinen virhe ei voi kuitenkaan käsiteltävässä asiassa yksinään johtaa valituksenalaisen tuomion kumoamiseen. Sen määrittämiseksi, olisiko tuomio kumottava, on tutkittava, vaikuttiko virkamiestuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 56 kohdassa esittämä virheellinen näkemys haitallisesti arvioihin, joita se sen jälkeen teki.

Ensimmäisen valitusperusteen toinen osa, joka koskee oikeudellista virhettä virkamiestuomioistuimen suorittamassa valintalautakunnan ja nimittävän viranomaisen välisten suhteiden määrittelyssä

37 Komissio kyseenalaistaa valituksenalaisen tuomion 38 ja 71 kohdan, joissa virkamiestuomioistuin pääasiallisesti katsoi, että kun nimittävä viranomainen päätti palvelukseenottovaiheessa poistaa FE:n varallaololuettelosta sellaisten osallistumisperusteiden vuoksi, joita kilpailuilmoituksessa ei mainittu, se ylitti toimivaltansa rajat työkokemusta koskevan ylimääräisen osallistumisedellytyksen noudattamisen valvonnassa.

38 Tässä yhteydessä komissio väittää, että nimittävän viranomaisen ei voitu katsoa puuttuneen valintalautakunnan toimivaltuuksiin kun se teki riidanalaisen päätöksen, koska tämä päätös oli välttämätön valintalautakunnan tekemän lainvastaisuuden korjaamiseksi ja koska valintalautakunnan lainvastaiset päätökset eivät voi sitoa nimittävää viranomaista.

39 FE vastaa, että komissio nojautuu virheelliseen tulkintaan valituksenalaisesta tuomiosta, jossa virkamiestuomioistuin katsoi sen mukaan perustellusti yhtäältä, ettei ollut mitään syytä suosia jommankumman toimielimen, kuten esimerkiksi komission, laskentatapaa, ja toisaalta, että nimenomaan valintalautakunnan kyseistä työkokemusta koskeva arviointi oli uskottavampi kuin nimittävän viranomaisen suorittama arviointi. Joka tapauksessa komission tämän valitusperusteen osan yhteydessä esittämät argumentit eivät mitenkään tue sen päätelmää, jonka mukaan virkamiestuomioistuin päätteli virheellisesti nimittävän viranomaisen ylittäneen toimivaltuutensa. Toteamus, jonka mukaan nimittävä viranomainen oli ylittänyt toimivaltansa tehdessään riidanalaisen päätöksen, oli nimittäin väistämätön ja välttämätön seuraus siitä, ettei valintalautakunta tehnyt ilmeistä arviointivirhettä.

40 Tältä osin tämän valitusperusteen ensimmäisen osan tutkimisesta seuraa, että yhtäältä käsiteltävässä asiassa työkokemuksen vähimmäiskestoa koskeva edellytys oli ymmärrettävä siten, että sillä tarkoitetaan työkokemusta kokoaikaisesta työstä ja että toisaalta valintalautakunnalla oli laaja harkintavalta tutkiessaan sitä, täyttivätkö hakijat tämän edellytyksen.

41 Valituksenalaisen tuomion 66 kohdassa virkamiestuomioistuin totesi, että nimittävällä viranomaisella ei ollut ”toimival[taa] poistaa laillisesti jälkikäteen valintalautakunnan vahvistamasta varallaololuettelosta kilpailun läpäissyt[tä] hakija[a], joka ei sen mukaan täyttänyt sellaista osallistumisedellytystä, jota ei sisältynyt sen itsensä hyväksymään kilpailuilmoitukseen eikä myöskään henkilöstösääntöjen säännökseen tai mihinkään muuhunkaan oikeudelliseen tekstiin, johon voidaan vedota hakijoita vastaan”.

42 Virkamiestuomioistuin katsoi, että lainvastaisuus, johon nimittävä viranomainen halusi vedota FE:tä vastaan, ei johtunut ”ilmeisestä virheestä, jonka valintalautakunta olisi tehnyt kilpailuilmoituksessa vaaditun tai henkilöstösääntöjen säännökseen sisältyvän erityisen osallistumisedellytyksen arvioinnissa, vaan se johtuisi nimittävän viranomaisen itsensä tekemästä virheestä, kun se ei asettanut kilpailuilmoituksessa lisäehtoa, jonka mukaan kokeisiin osallistumiseksi vaaditun vähintään kahden

vuoden työkokemuksen oli oltava kokoaikaisesti kahden vuoden ajan harjoitettua toimintaa ja se oli laskettava selvästi ennalta vahvistettujen erityisten kriteerien mukaan, joiden noudattamatta jättäminen olisi johtanut kilpailun kokeisiin osallistumisen epäämiseen”. Se katsoi täten, että nimittävän viranomaisen käsiteltävässä asiassa tekemän päätöksen seurauksena olisi ”[kilpailuilmoituksen korjaaminen] jälkikäteen palvelukseen ottamisen yhteydessä” (valituksenalaisen tuomion 67 kohta).

43 Tämä päätelmä vahvistetaan valituksenalaisen tuomion 68 kohdassa, jossa virkamiestuomioistuin täsmensi, että jotta käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan edellytyksen voitiin ymmärtää tarkoittavan kahden vuoden kokoaikaista työkokemusta, ”mikä olisi tehnyt siitä sekä valintalautakuntaa että hakijoita oikeudellisesti velvoittavan ehdon, ja jolloin sen noudattamatta jättäminen näiden toimesta olisi johtanut hakijoiden karsiutumiseen kilpailusta”, nimittävän viranomaisen olisi pitänyt mainita se kilpailuilmoituksessa.

44 Tämän päätelmän perusteella virkamiestuomioistuin katsoi yhtäältä, että valintalautakunnan ja nimittävän viranomaisen päätökset heijastivat yksinomaan eroa kilpailuilmoituksessa edellytettyä työkokemuksen vähimmäiskestoa koskevan valintalautakunnan arviointitavan ja nimittävän viranomaisen käyttämien erityisten kriteerien mukaisen kokoaikaisuuden laskentatavan välillä, ja toisaalta, että näissä olosuhteissa komissio ei ollut esittänyt näyttöä valintalautakunnan ilmeisestä laiminlyönnistä tarkistaa, täyttyikö työkokemusta koskeva osallistumisedellytys FE:n osalta (valituksenalaisen tuomion 68–70 kohta).

45 Virkamiestuomioistuin päätteli näin ollen, että riidanalaisen päätöksen tehdessään nimittävä viranomainen oli ylittänyt toimivaltansa työkokemusta koskevan ylimääräisen osallistumisedellytyksen noudattamisen valvonnassa ja loukannut siten toimivaltaa, joka kilpailuilmoituksessa oli tältä osin nimenomaan varattu valintalautakunnalle, ja että se oli loukannut myös kilpailun valintalautakuntien itsenäisiä ja riippumattomia oikeuksia (valituksenalaisen tuomion 71 kohta).

46 Kuten tämän valitusperusteen ensimmäisen osan yhteydessä on todettu, vähintään kahden vuoden työkokemusta koskevaan osallistumisedellytykseen, jonka ymmärretään liittyvän kokoaikaiseen työskentelyyn, voitiin kuitenkin vedota käsiteltävässä asiassa ilman, että sitä oli mainittu erityisesti kilpailuilmoituksessa.

47 Tästä seuraa, että virkamiestuomioistuin teki valituksenalaisen tuomion 71 kohdassa oikeudellisen virheen.

48 Näin ollen ensimmäisen valitusperusteen toinen osa on hyväksyttävä.

Ensimmäisen valitusperusteen kolmas osa, joka koskee oikeudellista virhettä siinä, kun virkamiestuomioistuin määritteli valintalautakunnan ilmeisen arviointivirheen edellytykset, asiakirja-aineiston ottamista huomioon vääristyneellä tavalla ja oikeudellista virhettä päätelmässä, jonka mukaan komission noudattaman työkokemuksen laskentamenetelmän soveltaminen oli lainvastaista

49 Komissio kyseenalaistaa valituksenalaisen tuomion 57–82 kohdan, jossa virkamiestuomioistuin tarkasteli tässä järjestyksessä vähintään kahden vuoden työkokemuksen keston laskentatapaa, nimittävän viranomaisen toimivaltaa poistaa FE:n nimi kilpailun läpäisseistä hakijoista laaditusta varallaololuettelosta ja kilpailun valintalautakunnan mahdollista ilmeistä virhettä FE:n työkokemuksen keston arvioinnissa. Komission mukaan virkamiestuomioistuin katsoi virheellisesti, ettei mitään ilmeistä arviointivirhettä ollut näytetty toteen valintalautakunnan päätöksessä hyväksyä FE osallistumaan kilpailuun.

50 Virkamiestuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 70 kohdassa, ettei komissio ollut esittänyt näyttöä ”valintalautakunnan ilmeisestä laiminlyönnistä [ottaa huomioon työkokemusta koskeva osallistumisedellytys] tai joka tapauksessa näyttöä siitä, että valintalautakunta olisi päättänyt hyväksyä [FE:n] osallistumaan kilpailun kokeisiin ilmeisen mielivaltaisesti kilpailuilmoituksen sanamuotoon nähden” ja että ”millään perusteella ei voi[tu] väittää, ettei valintalautakunta [olisi] tutkinut [FE:n esittämiä] asiakirjoja esimerkiksi [valituksenalaisen tuomion] 53 ja 55 kohdassa mainitun kriteerin perusteella”.

51 Komissio vetoaa ensimmäisessä väitteessään virkamiestuomioistuimen täten tekemään oikeudelliseen virheeseen. Sen sijaan, että se olisi yrittänyt selvittää, voiko valintalautakunnan päätös menettää uskottavuutensa komission esittämien väitteiden vuoksi, se yksilöi kriteerit, joiden perusteella oli sen mukaan mahdollista katsoa, että valintalautakunta oli täyttänyt velvollisuutensa laskea FE:n työkokemuksen keston. Lisäksi virkamiestuomioistuin vaati virheellisesti näyttöä siitä, että työkokemuksen laskemisessa tapahtui ilmeinen laiminlyönti tai siitä, että valintalautakunta myönsi ilmeisen mielivaltaisesti oikeuden osallistua kilpailuun.

52 FE:n mukaan tätä väitettä ei voida ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin siinä arvostellaan tosiseikkoja koskevia toteamuksia. Asiakysymyksen osalta hän väittää, että oli nimittävän viranomaisen tehtävänä esittää näyttö siitä, että valintalautakunnan päätös oli ilmeisen virheellinen, koska tätä koski periaatteessa laillisuusolettama, minkä vuoksi myös nimittävän viranomaisen valvonta oli rajoitettua. Hänen mukaansa virkamiestuomioistuin tarkasteli ilmeistä virhettä erityisesti valituksenalaisen tuomion 72–82 kohdassa niiden seikkojen perusteella, jotka se oli yksilöinyt nojautumalla kilpailuilmoitukseen saman tuomion 53 ja 55 kohdassa. Lopuksi FE korostaa komission argumenttien ristiriitaisuutta.

53 On huomattava, että komissio ei kyseenalaista tällä väitteellä tosiseikkoja koskevia toteamuksia, jotka virkamiestuomioistuin valituksenalaisessa tuomiossa teki ja jotka koskevat ilmeistä arviointivirhettä, vaan tämän päätelmät valintalautakunnan velvollisuuksista sekä komission todistustaakasta. Nämä toteamukset nostavat esiin oikeudellisia kysymyksiä, jotka kuuluvat muutoksenhakutuomioistuimen harjoittaman valvonnan piiriin.

54 Kuten tämän valitusperusteen ensimmäisen osan yhteydessä on todettu ja kuten virkamiestuomioistuin valituksenalaisen tuomion 80 kohdassa muistutti, valintalautakunnalla oli käsiteltävässä asiassa laaja harkintavalta vaihtelevin työajoin harjoitetun freelance-toiminnan ja kokoaikatyön työajan vastaavuuden osalta.

55 Vaikka vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan nimittävällä viranomaisella ei ole toimivaltaa kumota tai muuttaa kilpailun valintalautakunnan päätöstä, sen on kuitenkin omaa toimivaltaansa käyttäessään tehtävä päätöksiä, joissa ei ole lainvastaisuuksia. Nimittävää viranomaista eivät siis voi sitoa sellaiset valintalautakuntien päätökset, joiden lainvastaisuudesta voi olla seurauksena, että sen omat päätökset ovat lainvastaisia. Tästä syystä kyseisen viranomaisen on tarkistettava ennen henkilön nimittämistä virkamieheksi, täyttääkö tämä vaaditut edellytykset. Kun valintalautakunta hyväksyy hakijan virheellisesti kilpailun osallistujaksi ja merkitsee tämän jälkeen hänen nimensä varallaololuetteloon, nimittävän viranomaisen on kieltäydyttävä nimittämästä tätä hakijaa perustellulla päätöksellä, jonka osalta unionin tuomioistuimet voivat arvioida, onko se perusteltu (ks. tuomio 15.9.2005, Luxem v. komissio, T-306/04, EU:T:2005:326, 23 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

56 Kun otetaan huomioon laaja harkintavalta, joka valintalautakunnalla on sen määrittämisessä, voivatko hakijat aikaisemman työkokemuksensa perusteella täyttää kilpailun osallistumisedellytykset, nimittävän viranomaisen on valintalautakunnan päätösten lainmukaisuutta koskevan valvontansa yhteydessä rajoituttava varmistamaan, että valintalautakunnan harkintavallan käytössä ei ole tapahtunut ilmeistä virhettä.

57 Viimeksi mainitun seikan osalta on katsottu, että virhettä voidaan pitää ilmeisenä ainoastaan, jos se voidaan helposti havaita niiden kriteerien perusteella, jotka lainsäätäjä on asettanut hallinnon laajan harkintavallan käytölle. Näin ollen sen toteamiseksi, että tosiseikkojen arvioinnissa on tehty ilmeinen virhe, joka oikeuttaa päätöksen kumoamisen, on osoitettava, että riidanalaiseen päätökseen sisältyvät arvioinnit eivät ole uskottavia. Toisin sanoen kyse ei voi olla ilmeisestä virheestä, jos kyseenalaistettua arviointia voidaan pitää totena tai pätevänä (ks. tuomio 23.10.2012, Eklund v. komissio, F-57/11, EU:F:2012:145, 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

58 Ensinnäkin edellä esitetyistä seikoista seuraa, että nimittävällä viranomaisella oli ennen FE:n nimittämistä yhtäältä velvollisuus tarkistaa tämän kilpailuun hyväksymistä koskeva valintalautakunnan päätös ja toisaalta kieltäytyä nimittämisestä, jos se katsoi, että valintalautakunnan päätöstä rasitti ilmeinen arviointivirhe.

59 Käsiteltävässä asiassa kilpailun valintalautakunta päätti hyväksyä FE:n kilpailun osallistujaksi. Vaikka tätä päätöstä ei perusteltu, siitä on pääteltävä valintalautakunnan katsoneen, että hakija oli osoittanut täyttävänsä aikaisempaan vähimmäistyökokemukseen liittyvän osallistumisedellytyksen.

60 Tässä yhteydessä ja toisin kuin virkamiestuomioistuin valituksenalaisen tuomion 69 ja 70 kohdassa katsoi, nimittävän viranomaisen ei tarvinnut osoittaa, ettei valintalautakunta ollut lainkaan tutkinut, täyttikö FE työkokemuksen vähimmäiskestoa koskevan edellytyksen, vaan sen oli sitä vastoin tarkistettava, oliko tämä ottanut huomioon sen seikan, että huomattava osa tästä työkokemuksesta oli hankittu freelance-työssä, ja oliko se ilmeistä arviointivirhettä tekemättä ottanut huomioon tämän kokemuksen kokoaikaisena työnä.

61 Tästä on todettava, ettei valintalautakunnan arviointeja koskevien tietojen puuttuminen voi estää nimittävää viranomaista katsomasta, että valintalautakunnan päätöstä eli FE:n kilpailuun hyväksymistä koskevaa päätöstä saattoi rasittaa ilmeinen arviointivirhe.

62 Näin ollen virkamiestuomioistuin ei voinut oikeudellista virhettä tekemättä päätellä, että nimittävällä viranomaisella olisi ollut toimivalta tehdä riidanalainen päätös ainoastaan siinä tapauksessa, että olisi ollut ilmeistä, että valintalautakunta oli jättänyt ottamatta huomioon työkokemusta koskevan osallistumisedellytyksen ja laskematta työkokemuksen keston, tai siinä tapauksessa, että valintalautakunta olisi päättänyt hyväksyä FE:n kilpailun kokeisiin ilmeisen mielivaltaisesti kilpailuilmoituksen sanamuotoon nähden.

63 Toiseksi virkamiestuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 53 ja 55 kohdassa, joihin se viittasi saman tuomion 70 kohdassa, arvioidessaan sitä, hyväksyttiinkö FE osallistumaan kokeisiin, valintalautakunta oli voinut nojautua muun muassa ”siihen, että kyseessä oli oltava juristi-lingvistin ”ammatillinen” toiminta – siis toiminta, joka ei voinut olla luonteeltaan ”satunnaista” ja jossa oli pääasiallisesti oltava kyse oikeudellisten tekstien kääntämisestä – jota harjoitettiin pysyvästi eli huomattavan ajanjakson ajan sellaisen ammatillisen päämiehen, julkis- tai yksityisoikeudellisen henkilön palveluksessa, jolla oli kyseessä olevan sopimuksen perusteella oikeus pyytää oikeudellisten tekstien käännöksiä millä hetkellä tahansa ja mahdollisesti pakottavissa määräajoissa nimenomaan sellaisen ammatillisen tai institutionaalisen toimintansa vuoksi, joka edellyttää tietyntasoisia oikeudellisia käännöksiä”, ja että ”valintalautakunnan tehtävänä oli – – arvioida eri tavalla hankitun ammattikokemuksen luonnetta sen mukaan, oliko kyse ”freelance-kääntäjänä” vai ”freelance-juristi-lingvistinä” harjoitetusta toiminnasta, erityisesti silloin, kun viimeksi mainittu toiminta oli suoritettu sellaiselle unionin toimielimelle, joka unionin tuomioistuimen tavoin vaatii palveluntarjoajiltaan vain oikeudellisten tekstien kääntämistä”.

64 Kuten komissio väittää, nämä osallistumiskriteerit eivät voineet olla merkityksellisiä aikaisemman työkokemuksen kestoa koskevan edellytyksen arvioinnissa käsiteltävässä asiassa. Yhtäältä nimittäin kilpailuilmoituksen mukaan hakijoiden oli osoitettava, että heillä on tietyn vähimmäiskeston pituinen työkokemus, mutta heidän ei tarvinnut osoittaa, että heillä oli kokemusta oikeudellisten tekstien

kääntämisen alalla (ks. myös 34 kohta edellä). Kilpailuilmoituksessa ei sitä paitsi annettu mitään ohjetta vaaditun vähimmäistyökokemuksen luonteesta tai sen liittymisestä suoritettaviin tehtäviin, kuten virkamiestuomioistuin itse totesi valituksenalaisen tuomion 46 kohdassa. Toisaalta yksilöidessään mainitut kriteerit virkamiestuomioistuin otti kantaa juristi-lingvistin työhön liittyviin erityispiirteisiin ja velvollisuuksiin sekä eroihin ”freelance-kääntäjän” ja ”freelance-juristi-lingvistin” toiminnan välillä perustamatta näitä päätelmiä kuitenkaan asiakirjoista ilmeneviin seikkoihin.

65 Näin ollen yksilöidessään valituksenalaisen tuomion 53 ja 55 kohdassa sellaisia kriteerejä kyseessä olevan osallistumisedellytyksen arviointia varten, jotka eivät käyneet ilmi asianosaisten ensimmäisessä oikeusasteessa esittämistä asiakirjoista, virkamiestuomioistuin teki oikeudellisen virheen.

66 Kolmanneksi on todettava, että valituksenalaisen tuomion 73–82 kohdassa virkamiestuomioistuin sovelsi lisäksi kyseisen tuomion 53 ja 55 kohdassa yksilöityjä kriteerejä tutkiessaan ”kilpailun valintalautakunnan mahdolli[sesti tekemää ilmeistä] virhe[ttä] [FE:n] työkokemuksen keston arvioinnissa” vastaamatta asianmukaisesti komission tältä osin esittämiin väitteisiin, jotka esitetään lyhyesti valituksenalaisen tuomion 76 kohdassa. Virkamiestuomioistuin totesi tämän tarkastelun jälkeen, että komissio ei ollut myöskään esittänyt näyttöä siitä, että valintalautakunta olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen FE:n työkokemuksen keston laskennassa (valituksenalaisen tuomion 81 kohta).

67 Virkamiestuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 53, 55 ja 56 kohdassa tekemät oikeudelliset virheet, sellaisina kuin ne on yksilöity ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisen osan ja kolmannen osan käsiteltävänä olevan väitteen tutkimisen yhteydessä, merkitsevät näin ollen oikeudellista virhettä virkamiestuomioistuimen arvioinnissa, jossa se katsoi saman tuomion 75–81 kohdassa, ettei komissio ollut myöskään esittänyt näyttöä siitä, että valintalautakunta olisi tehnyt ilmeisen virheen FE:n työkokemuksen keston laskennassa. Virkamiestuomioistuin ei nimittäin voinut pätevästi tehdä tätä päätelmää niillä perusteilla, joihin se on nojautunut.

68 Toisessa väitteessään komissio väittää, että virkamiestuomioistuin otti vääristyneellä tavalla huomioon asiakirja-aineistoon sisältyneet todisteet, koska nämä eivät voineet johtaa valituksenalaisen tuomion 61 ja 77 kohdassa toteamukseen, jonka mukaan millään perusteella ei voitu katsoa, että valintalautakunta jätti ottamatta huomioon, että FE:n työ oli luonteeltaan freelance-työtä.

69 Kuten FE väittää, tämä väite on hylättävä. Komissio ei nimittäin esitä valintalautakunnan suorittamasta FE:n työkokemuksen mahdollisesta laskennasta mitään sellaista näyttöä, jonka avulla voitaisiin todeta, ettei se ollut todellisuudessa ottanut huomioon kyseistä työskentelyä kokoaikatyönä – mahdollisesti nimittävän viranomaisen käyttämästä menetelmästä poikkeavalla menetelmällä – eikä arvioinut tätä työskentelyä muiden kriteerien, esimerkiksi niiden perusteella, jotka virkamiestuomioistuin on esittänyt valituksenalaisen tuomion 53–55 kohdassa.

70 Tältä osin on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan lukuun ottamatta sitä tapausta, että tuomioistuimelle esitetty selvitysaineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, ensimmäisen oikeusasteen suorittama tosiseikkojen arviointi ei ole oikeuskysymys, joka sinänsä kuuluu unionin yleisen tuomioistuimen harjoittaman valvonnan piiriin. Tällaisen vääristyneellä tavalla huomioon ottamisen on ilmettävä aineistosta selvästi ilman, että tosiseikastoa ja selvitysaineistoa on tarpeen ryhtyä arvioimaan uudelleen (ks. tuomio 4.7.2014, Kimman v. komissio, T-644/11 P, EU:T:2014:613, 105 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Vaikka komissio vetoaa asiakirja-aineiston huomioon ottamiseen vääristyneellä tavalla, se pyrkii todellisuudessa siihen, että tosiseikat arvioitaisiin uudelleen, mikä ei kuulu muutoksenhakutuomioistuimen harjoittaman valvonnan piiriin.

71 Valitusperusteen kolmannen osan kolmas väite koskee oikeudellista virhettä valituksenalaisen tuomion 57–61 kohtaan sisältyvässä virkamiestuomioistuimen päätelmässä, jonka mukaan valintalautakunnalla ei ollut velvollisuutta soveltaa arviointiperustetta, jonka mukaan käännettyjen sivujen lukumäärä muunnetaan työpäiviksi, sellaisena kuin nimittävä viranomainen sitä sovelsi. Komission mukaan toiminta, johon FE vetosi, oli tosiasiallisesti ollut käännöstoimintaa.

72 FE katsoo, ettei tätä osaa ei voida ottaa tutkittavaksi. Asiakysymyksen osalta hän väittää, että koska kilpailuilmoituksesta ja hakuoppaasta puuttuivat täsmälliset säännöt, valintalautakunta saattoi soveltaa työkokemuksen keston tutkimiseen arviointiperusteita, jotka se oli itse vahvistanut tätä tarkoitusta varten.

73 Tämä väite on hylättävä. Kuten edellä 35 kohdassa on todettu, virkamiestuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 56 kohdassa, ettei valintalautakunnalla ollut velvollisuutta laskea työkokemuksen kestoa kokoaikatyönä.

74 On kuitenkin täsmennettävä, että näin määritellyn osallistumisedellytyksen yhteydessä valintalautakunta saattoi vapaasti soveltaa mitä tahansa laskentatapaa, jonka avulla sen olisi ollut mahdollista ottaa FE:n kyseessä oleva työkokemus huomioon kokoaikaisesti suoritettuna toimintana. Näin ollen komission väitettä, jonka mukaan käännettyjen sivujen muuntamista työpäiviksi koskeva peruste oli velvoittava, ei voida hyväksyä.

75 Kaiken edellä esitetyn perusteella on yhtäältä hyväksyttävä ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen ja toinen osa sekä kolmannen osan ensimmäinen väite ja toisaalta jätettävä tutkimatta ensimmäisen valitusperusteen kolmannen osan toinen väite ja hylättävä sen kolmas väite perusteettomana.

76 Valituksenalaista tuomiota ei kuitenkaan voida kumota edellä 35, 47, 62, 65 ja 67 kohdassa todettujen oikeudellisten virheiden vuoksi, koska virkamiestuomioistuin hyväksyi myös FE:n ensimmäisessä oikeusasteessa toissijaisesti esittämän toisen kanneperusteen katsoessaan, että nimittävä viranomainen oli tehnyt ilmeisen arviointivirheen (valituksenalaisen tuomion 83–94 kohta).

Toinen valitusperuste, joka perustuu oikeudelliseen virheeseen virkamiestuomioistuimen päätelmässä, jonka mukaan nimittävä viranomainen teki ilmeisen arviointivirheen

77 Kun virkamiestuomioistuin lausui valituksenalaisen tuomion 91–93 kohdassa toisesta kanneperusteesta, joka koskee muun muassa nimittävän viranomaisen ilmeistä arviointivirhettä, se totesi, että nimittävän viranomaisen soveltamaa työkokemuksen keston laskentatapaa ”ei o[llut] – – vahvistettu [25.5.2004 annetussa komission varapuheenjohtajan tiedonannossa SEC(2004) 638, joka koski kääntämistarpeita], pakolliseksi valintaperusteeksi sellaisen kilpailun kokeisiin osallistumista varten, joka on tarkoitettu nimenomaan juristi-lingvistien palvelukseen ottamista varten”, sitä ”ei mainittu kilpailuilmoituksessa eikä sitä ollut myöskään julkistettu niin, että valintalautakunta ja asianomaiset hakijat olisivat voineet tutustua siihen tai että se olisi välttämättä ollut näiden tiedossa”, se ”ei vasta[nnut] niiden muiden toimielinten käännösyksiköiden käyttämiä arviointiperusteita, joilla on mahdollisuus tutustua kilpailun varallaololuetteloon omien juristi-lingvistiensä palvelukseen ottamista varten” ja se ei siis ollut ”unionin toimielinten yhteinen arviointiperuste”. Näiden seikkojen perusteella virkamiestuomioistuin päätteli, että nimittävä viranomainen ”ei voinut käyttää yksinomaan komission sisäistä ja näin ollen muuta kuin toimielinten välistä laskentatapaa, joka on siten osoittautunut epäasianmukaiseksi, koska käsiteltävässä asiassa on kyse juristi-lingvistien palvelukseen ottamisesta, ja myös ei-sitovaksi toimielinten ulkopuolisiin henkilöihin nähden”.

78 Virkamiestuomioistuin katsoi siten valituksenalaisen tuomion 93 kohdassa, että komission arviointi ”ei perustu[nut] – vaikka sen oletettaisiinkin olevan [uskottava] – mihinkään merkitykselliseen oikeussääntöön, johon voidaan vedota suoraan [FE:tä] vastaan, ja se muodost[i] näin ollen nimittävän viranomaisen ilmeisen arviointivirheen, jonka virkamiestuomioistuin voi helposti havaita”, ja hyväksyi FE:n sille esittämän toisen kanneperusteen.

79 Komission mukaan työkokemuksen keston laskentamenetelmää koskevan maininnan puuttuminen kilpailuilmoituksesta ei voi estää valintalautakuntaa soveltamasta sitä. Työkokemusta koskevan edellytyksen mahdollista noudattamatta jättämistä koskevaan ongelmaan voidaan lisäksi vedota palvelukseen ottamisen ajankohtaan saakka. Sitä paitsi laskentaperusteiden soveltamatta jättäminen on sen mukaan selvästi vastoin hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun vaatimusta. Lopuksi komissio katsoo, että virkamiestuomioistuimen päätelmä on ristiriitainen ja siis perusteluvelvollisuuden vastainen, kun otetaan huomioon valituksenalaisen tuomion 93 kohta, jossa virkamiestuomioistuin totesi, että komission muuntamisperusteiden soveltamista voitiin pitää ”uskottavana”, mikä ilmeisen arviointivirheen käsitettä koskevan oikeuskäytännön mukaisesti sulkisi pois tällaisen virheen.

80 FE vastaa, että koska asiaankuuluvissa säännöksissä ja määräyksissä ei ole mainintaa laskentamenetelmästä, komission yksiköt voisivat soveltaa kyseisiä menetelmiä mielivaltaisesti ja tavalla, joka ei ole avoin, kun taas kyseiset säännökset ja määräykset sitovat valintalautakuntaa. Sillä, onko muuntamissääntö luonteeltaan sisäinen vai toimielinten välinen, ei sitä paitsi ole hänen mukaansa merkitystä valituksenalaisen tuomion, joka perustuu siihen, että tähän sääntöön voidaan vedota, perustelujen arvioinnissa. Lopuksi FE katsoo, että viittaus hänen työkokemustaan koskevan arvioinnin ”uskottavuuteen” on ilmaisu, joka osoittaa, että oletus on puhtaasti hypoteettinen ja että FE:n ensimmäisessä oikeusasteessa toisessa kanneperusteessaan esittämät muut argumentit ovat toissijaisia.

81 On korostettava, että virkamiestuomioistuin perusti päätelmänsä, jonka mukaan nimittävä viranomainen oli tehnyt ilmeisen arviointivirheen, toteamukseen, että viimeksi mainitun käyttämä laskentamenetelmän, eli työkokemuksen keston laskenta käyttäen suhdelukuna viisi käännettyä sivua päivässä (ks. valituksenalaisen tuomion 90 kohta), ei yhtäältä perustunut mihinkään tunnettuun oikeussääntöön eikä toisaalta ollut kaikille unionin toimielimille yhteinen. Virkamiestuomioistuin nimittäin katsoi, että tämän menetelmän soveltaminen muodosti ilmeisen arviointivirheen erityisesti sen vuoksi, että se oli yksinomaan komission sisäinen eikä sellaisena ollut asianmukainen eikä sitova komission ulkopuolisiin henkilöihin, kuten FE:n, nähden (valituksenalaisen tuomion 92 kohta).

82 Virkamiestuomioistuin ei sitä vastoin lausunut valituksenalaisen tuomion 86 ja 94 kohdassa siitä kysymyksestä, voitiinko nimittävän viranomaisen suorittama FE:n työkokemuksen arviointi hyväksyä uskottavana (valituksenalaisen tuomion 93 kohta), ja se päätti tarkastelunsa toteamukseen, että nimittävän viranomaisen käyttämään laskentatapaan ei voitu vedota FE:tä vastaan. Tällaisella päätelmällä virkamiestuomioistuin ei kuitenkaan tosiasiassa lausunut ilmeistä arviointivirhettä koskevasta väitteestä vaan pikemminkin oikeusvarmuuden periaatteen väitettyä loukkaamista koskevasta väitteestä.

83 Ensinnäkin, kuten edellä 57 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, sen toteamiseksi, että tosiseikkojen arvioinnissa on tehty ilmeinen virhe, joka oikeuttaa päätöksen kumoamisen, on osoitettava, että riidanalaiseen päätökseen sisältyvät arvioinnit eivät ole uskottavia.

84 Koska virkamiestuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 93 kohdassa, että nimittävä viranomainen oli tehnyt ilmeisen arviointivirheen, lausumatta siitä, oliko viimeksi mainitun suorittama FE:n työkokemuksen arviointi uskottava vai ei, se jätti noudattamatta perusteluvelvollisuutta, sellaisena kuin siitä määrätään Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 36 artiklassa.

85 Toiseksi on todettava oikeusvarmuuden periaatteesta, kuten virkamiestuomioistuin teki valituksenalaisen tuomion 42 kohdassa, että kilpailuilmoitus menettäisi tarkoituksensa – joka on tiedottaa hakijoille hakemisen edellytyksistä – jos hallinto voisi sivuuttaa hakijan sellaisella perusteella, jota ei nimenomaisesti mainita kyseisessä ilmoituksessa tai henkilöstösäännöissä tai jota ei ole julkaistu (ks. vastaavasti kilpailuilmoituksen osalta tuomio 14.4.2011, Šimonis v. komissio, F-113/07, EU:F:2011:44, 74 kohta ja tuomio 15.10.2014, Moschonaki v. komissio, F-55/10 RENV, EU:F:2014:235, 42 kohta).

86 Vaikka tämä vaatimus estää vetoamasta kilpailun hakijaa vastaan osallistumisedellytykseen, jota ei nimenomaisesti mainita kilpailuilmoituksessa, sitä ei kuitenkaan voida tulkita niin, että siinä asetetaan nimittävälle viranomaiselle velvollisuus täsmentää kilpailuilmoituksessa myös laskentatapa tai mahdolliset erilaiset laskentatavat tällaisten osallistumisedellytysten soveltamisen osalta. Lisäksi on huomattava, että tällainen tulkinta tekisi lähes tyhjäksi laajan harkintavallan, joka valintalautakunnalla on mainituissa kilpailuilmoituksissa vahvistettujen kriteerien täyttämisen arvioinnissa.

87 Näin ollen ei voida katsoa, että nimittävä viranomainen loukkasi oikeusvarmuuden periaatetta riidanalaisen päätöksen tehdessään.

88 FE väittää vastauksessaan, että – toisin kuin käsiteltävässä asiassa – kilpailuilmoitus, joka oli kyseessä 31.1.2006 annetussa tuomiossa Giulietti v. komissio (T-293/03, EU:T:2006:37), sisälsi nimenomaisen ja yksityiskohtaisen kuvauksen vaaditun työkokemuksen luonteesta sekä tehtävistä, joissa se voi olla hankittu. Lisäksi kyseisessä tuomiossa vahvistetaan, että nimenomaan kilpailun valintalautakunnan, jolla on laaja harkintavalta, tehtävänä on arvioida, täyttävätkö hakijat edellytykset. Nimittävä viranomainen ei voi kuitenkaan saattaa jälkikäteen kyseenalaisiksi valintalautakunnan, jolle nimittävä viranomainen ei ole antanut mitään ohjetta sen harkintavallan käytön suhteen, päätöksiä sellaisten kriteerien perusteella, jotka eivät mitenkään sitoneet valintalautakuntaa.

89 Nämä argumentit on hylättävä. Käsiteltävä valitusperuste nimittäin koskee sitä, oliko nimittävän viranomaisen käsiteltävässä asiassa käyttämä laskentatapa asianmukainen, ja sitä, voitiinko siihen vedota, eikä kysymystä harkintavallasta, jota valintalautakunta käyttää kilpailuilmoituksessa määrättyjen osallistumisedellytysten yhteydessä.

90 Edellä esitetyn perusteella on pääteltävä, että virkamiestuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan, että nimittävän viranomaisen käyttämä laskentatapa ei ollut asianmukainen eikä siihen voitu vedota käsiteltävässä asiassa ja että nimittävä viranomainen oli sitä soveltaessaan tehnyt ilmeisen arviointivirheen.

91 Näin ollen toinen valitusperuste on hyväksyttävä.

Valituksenalaisen tuomion kumoaminen osittain

92 Koska ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa, toinen osa ja kolmannen osan ensimmäinen väite sekä toinen valitusperuste on todettu perustelluiksi, tästä seuraa, että valituksenalainen tuomio on kumottava siltä osin kuin sillä kumotaan riidanalainen päätös sillä perusteella, ettei nimittävällä viranomaisella ollut toimivaltaa sen tekemiseen ja että se olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen.

93 Näin ollen virkamiestuomioistuimen ratkaisu, jolla komissio velvoitettiin maksamaan vahingonkorvausta FE:lle ja joka perustui virkamiestuomioistuimen toteamukseen, jonka mukaan sille esitetyn ensimmäisen kanneperusteen tutkimisesta ilmeni, että riidanalaista päätöstä rasitti lainvastaisuus (ks. valituksenalaisen tuomion 121 kohta), jää vaille oikeudellista perustaa.

94 Tästä seuraa, että valituksenalaisen tuomion tuomiolauselman 1 ja 2 kohta on kumottava ilman, että on tarpeen tutkia kolmatta valitusperustetta.

95 Sitä vastoin ei ole syytä kumota valituksenalaisen tuomion tuomiolauselman 3 kohtaa, jolla virkamiestuomioistuin hylkäsi FE:n kanteen muilta osin, koska tähän ratkaisuun ei vaikuta se, että ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa, toinen osa ja kolmannen osan ensimmäinen väite sekä toinen valitusperuste on todettu perustelluiksi.

96 Lopuksi, kun otetaan huomioon valituksenalaisen tuomion osittainen kumoaminen, oikeudenkäyntikuluja koskeva virkamiestuomioistuimen päätös ja niin muodoin valituksenalaisen tuomion tuomiolauselman 4 kohta on myös kumottava.

Ensimmäisessä oikeusasteessa nostettu kanne

97 Euroopan unionin ja sen henkilöstön välisten riitojen ratkaisemista ensimmäisenä oikeusasteena koskevan toimivallan siirtämisestä unionin yleiselle tuomioistuimelle 6.7.2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2016/1192 4 artiklan nojalla (EUVL 2016, L 200, s. 137) silloin, kun unionin yleinen tuomioistuin kumoaa virkamiestuomioistuimen ratkaisun ja katsoo, että asia on ratkaisukelpoinen, jaosto, joka on ratkaissut valituksen, ratkaisee itse asian. Tilanne on tällainen käsiteltävässä asiassa.

98 Tässä yhteydessä on täsmennettävä, että kun otetaan huomioon se, että valituksenalainen tuomio kumotaan vain siltä osin kuin sitä rasittavat edellä 35, 47, 62, 65, 67 ja 90 kohdassa todetut virheet, jotka koskevat ensimmäisessä oikeusasteessa esitetyissä ensimmäisessä ja toisessa kanneperusteessa mainittuja ja nimittävän viranomaisen toimivallan puuttumiseen, ilmeiseen arviointivirheeseen ja oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamiseen perustuvia väitteitä, virkamiestuomioistuimen muista arvioinneista on tullut lopullisia.

99 Erityisesti on todettava, että tämän valituksen yhteydessä ei ole nimenomaisesti asetettu kyseenalaiseksi virkamiestuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 105 kohtaan sisältyvää päätelmää, jonka mukaan FE:n hallinnollisen valituksen hylkäämisestä tehdyn päätöksen kumoamista koskevilla vaatimuksilla ei ole itsenäistä sisältöä ja näin ollen niiden on katsottava kohdistuvan muodollisesti riidanalaiseen päätökseen, kuten hallinnollisen valituksen hylkäämisestä tehdyssä päätöksessä täsmennetään. Sama koskee valituksenalaisen tuomion 101–109 kohtaan sisältyvää virkamiestuomioistuimen arviointia, jolla tämä hylkäsi ensimmäisessä oikeusasteessa esitetyn kolmannen kanneperusteen, joka perustui hyvän hallinnon periaatteen loukkaamiseen, huolenpitovelvollisuuden laiminlyöntiin ja kohtuullisen määräajan laiminlyöntiin.

100 Unionin yleisen tuomioistuimen on siten annettava lopullinen ratkaisu FE:n alun perin virkamiestuomioistuimessa nostamasta kanteesta ja otettava kantaa toisen kanneperusteen väitteisiin ja neljänteen kanneperusteeseen, joita virkamiestuomioistuin ei tutkinut.

101 Tältä osin on ensiksi todettava, että käsiteltävänä olevan valituksen yhteydessä esitetyn ensimmäisen valitusperusteen arvioinnista seuraa, että käsiteltävässä asiassa aikaisemman työkokemuksen vähimmäiskestoa koskevan osallistumisedellytyksen oli ymmärrettävä viittaavan kokoaikaisesti suoritettuun työskentelyjaksoon ja että nimittävä viranomainen oli velvollinen tarkistamaan ennen FE:n palvelukseen ottamista, täyttikö tämä tässä tarkoituksessa vaaditut edellytykset.

102 Lisäksi sitä tosiseikkaa, että kilpailuilmoituksessa ei määrätty aikaisemman työkokemuksen laskentatavasta, ei voida tulkita siten, että se vapauttaa valintalautakunnan täysin kyseisen työkokemuksen keston laskemisesta kokoaikaisena.

103 Näin ollen nimittävä viranomainen saattoi havaita, kun se tutki FE:n hakemusasiakirjoja ennen hänen palvelukseenottamistaan, että freelance-juristi-lingvistin työ, jota hän väitti harjoittaneensa, merkitsi ajallisesti lähes puolta hänen työkokemuksestaan (15 kuukautta 31 kuukauden kokonaisajasta) ja lähes kahta kolmannesta vaaditusta 24 kuukauden vähimmäisajasta, että tämän ajanjakson aikana FE oli

kääntänyt yhteensä 721 sivua ja että osittain samanaikaisesti tämän työn ohessa hän oli suorittanut opintoja (ks. valituksenalaisen tuomion 11, 19, 78 ja 79 kohta). Tässä tilanteessa on katsottava, että nimittävä viranomainen saattoi pätevästi tarkistaa FE:n aikaisemman työkokemuksen keston.

104 Toiseksi on todettava FE:n ensimmäisessä oikeusasteessa toissijaisesti esittämästä toisesta kanneperusteesta ja ensinnäkin nimittävän viranomaisen väitetystä ilmeisestä arviointivirheestä, että laskentamenetelmää, joka muodostuu suoritetun työn arvioimisesta määrällisesti käännettyjen sivujen lukumäärän perusteella, käytetään hyvin yleisesti kääntämisen alalla sekä toimielimissä että yksityisellä sektorilla – todennäköisesti, koska sitä pidetään objektiivisimpana laskentamenetelmänä. Sitä käytetään myös muun muassa Euroopan unionin tuomioistuimessa juristi-lingvistien ja freelance-käännöspalveluista maksamisen osalta. Lisäksi on todettava, että FE:n esittämissä Euroopan unionin tuomioistuimen tilausvahvistuksissa mainitaan suoritettavana tehtävänä ”asiakirjan kääntäminen”, tälle asetettu määräaika, kyseisen asiakirjan sivujen määrä, sivun hinta ja maksettava kokonaissumma. Virkamiestuomioistuin ei ole sitä paitsi millään tavalla todennut, että vedotakseen kokemukseensa ”freelance-juristi-lingvistinä” FE olisi esittänyt näyttöä siitä, että hän olisi tässä ominaisuudessa suorittanut Euroopan unionin tuomioistuimelle muita tehtäviä kuin oikeudellisten asiakirjojen kääntämistä.

105 Myöskään sitä seikkaa, että nimittävä viranomainen on käyttänyt perusteena päivässä käännettyjen sivujen lukumäärää komission käännösyksikköjen käyttämän suhdeluvun mukaan, eli viisi sivua työpäivässä, ei voida sinänsä pitää ilmeisen virheellisenä.

106 Tältä osin on huomattava, että valintalautakunnan päätöksen ja nimittävän viranomaisen päätöksen ulottuvuus ei ole sama. Kun valintalautakunnan päätös johtaa siihen, että hakija hyväksytään tai jätetään hyväksymättä osallistumaan kilpailuun, nimittävän viranomaisen päätös rajoittuu siihen, että tietty toimielin mahdollisesti ottaa kilpailun läpäisseen hakijan palvelukseen. On muistutettava, että – toisin kuin näyttää ilmenevän erityisesti valituksenalaisen tuomion 62–72 kohdasta, joissa virkamiestuomioistuin tarkasteli ”nimittävän viranomaisen toimivalta[a] poistaa [FE] kilpailun läpäisseiden hakijoiden varallaololuettelosta” – valintalautakuntien itsenäisyyden periaatteeseen perustuvan vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan nimittävällä viranomaisella ei ole toimivaltaa kumota tai muuttaa kilpailun valintalautakunnan päätöstä (tuomio 20.2.1992, parlamentti v. Hanning, C-345/90 P, EU:C:1992:79, 22 kohta ja tuomio 15.9.2005, Luxem v. komissio, T-306/04, EU:T:2005:326, 22 ja 24 kohta). Koska FE toivoi pääsevänsä komission palvelukseen ja koska yleisesti sovellettavaa toimielinten välistä laskentatapaa tai ohjeita valintalautakunnan uskottavasta laskennasta ei ollut, komission nimittävä viranomainen sovelsi perustellusti laskentatapaa, jota käytetään yleisesti kääntämisen alan sisällä.

107 Virkamiestuomioistuimen täsmennyksestä, jonka mukaan käsiteltävässä asiassa oli kysymys nimenomaan oikeudellisten tekstien kääntämisestä tai lainsäädäntötekstien kielellisen ja oikeudellisen yhdenmukaisuuden tarkistamisesta (valituksenalaisen tuomion 90 kohta), on sitä paitsi todettava, ettei FE esittänyt näyttöä siitä, että hän olisi voinut täyttää vähintään kahden vuoden aikaisempaa työkokemusta koskevan edellytyksen sellaisen laskennan perusteella, jossa sovelletaan muuta päivässä käännettyjen sivujen suhdelukua ja jota käytetään nimenomaan Euroopan unionin tuomioistuimessa.

108 Tästä on pääteltävä, ettei nimittävän viranomaisen käyttämä laskentatapa ollut kohtuuton ja ettei FE ole osoittanut, että nimittävä viranomainen olisi voinut päätyä muulla laskentatavalla erilaiseen päätökseen. Näin ollen tämän laskentatavan soveltamista ei voida pitää ilmeisen virheellisenä.

109 Lopuksi väite, jonka mukaan nimittävä viranomainen teki ilmeisen arviointivirheen todetessaan, että FE:n asianajotoimisto W:ssä Brysselissä suorittama harjoittelu oli kestänyt kaksi eikä kolmea kuukautta, on hylättävä tehottomana. Vaikka katsottaisiin, että nimittävä viranomainen oli todella tehnyt tällaisen virheen, tämä päätelmä ei nimittäin voi muuttaa päätöstä, jonka mukaan FE ei täyttänyt kyseessä olevan kilpailun osallistumisedellytystä.

110 Toiseksi on myös hylättävä FE:n ensimmäisessä oikeusasteessa esittämä väite, joka perustuu yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen. FE ei nimittäin osoita, että hänen tilanteensa oli erilainen kuin niiden kääntäjien tilanne, jotka työskentelivät muille toimielimille tai käänsivät muille kielille kuin puolaksi.

111 Kolmanneksi FE väitti ensimmäisessä oikeusasteessa myös, että nimittävä viranomainen ei noudattanut kilpailuilmoitusta soveltaessaan periaatetta, jonka mukaan hänen työkokemuksensa oli vastattava kokoaikatyötä. Kilpailuilmoituksessa ei ollut sitä paitsi asetettu mitään hakijoiden suoritusta tai tuotosta koskevaa vaatimusta eikä nimittävän viranomaisen soveltamien kaltaisia normeja. Nämä väitteet on hylättävä erityisesti tämän tuomion 29 ja 86 kohdassa esitetyillä perusteilla.

112 Mitä kolmanneksi tulee työkokemusta koskevan kilpailun osallistumisedellytyksen lainvastaisuuteen perustuvaan, ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyyn neljänteen kanneperusteeseen, FE väittää lainvastaisuusväitteellä, että tämä kilpailuilmoitukseen sisältyvä osallistumisedellytys olisi yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastainen siltä osin kuin muissa juristi-lingvistien palvelukseen ottamista koskevissa kilpailuilmoituksissa ei määrätty mistään tämäntyyppisestä edellytyksestä.

113 Komissio vaatii ensisijaisesti, että neljäs kanneperuste jätetään tutkimatta, ja toissijaisesti, että se hylätään perusteettomana.

114 Virkamiestuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 112 kohdassa, että koska ensimmäinen nimittävän viranomaisen toimivallan puuttumista koskeva kumoamisperuste hyväksyttiin, ei ollut enää tarpeellista tutkia neljättä kanneperustetta. Lisäksi se täsmensi, että ”koska nimittävän viranomaisen ja valintalautakunnan välisen toimivallan jakoa koskevista kilpailuilmoituksen edellytyksistä o[li] todettu, että valintalautakunnan päätös hyväksyä [FE] osallistumaan kilpailuun työkokemusta koskevan edellytyksen perusteella sitoi nimittävää viranomaista siltä osin kuin tämä päätös ei ollut selvästi virheellinen, tämän osallistumisedellytyksen mahdollinen lainvastaisuus ei aiheut[tanut] [FE:lle] korvattavaa henkilökohtaista lisävahinkoa”.

115 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan palvelukseenottomenettelyn yhteydessä, joka on useista peräkkäisistä päätöksistä muodostuva monimutkainen hallinnollinen toimenpide, kilpailun hakija voi nostaessaan kanteen myöhemmin tehdystä päätöksestä vedota siihen läheisesti liittyvien aikaisempien päätösten lainvastaisuuteen (ks. tuomio 11.8.1995, komissio v. Noonan, C-448/93 P, EU:C:1995:264, 17 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja etenkin sen kilpailuilmoituksen lainvastaisuuteen, jonka mukaisesti kyseessä oleva päätös on tehty (ks. vastaavasti tuomio 16.9.1993, Noonan v. komissio, T-60/92, EU:T:1993:74, 23 kohta ja tuomio 5.12.2012, BA v. komissio, F-29/11, EU:F:2012:172, 39 kohta).

116 Yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, jota sovelletaan unionin virkamiesoikeuteen, loukataan silloin, kun kahta unionin palveluksessa olevien henkilöiden ryhmää, joiden tosiseikkoja koskevat tilanteet ja oikeudelliset tilanteet eivät ole olennaisesti erilaiset, kohdellaan eri tavoin ja kun tällaista erilaista kohtelua ei voida objektiivisesti perustella. Antaessaan sovellettavat säännöt erityisesti unionin henkilöstöä koskevalla alalla lainsäätäjällä on velvollisuus noudattaa yhdenvertaisen kohtelun yleistä periaatetta (ks. tuomio 13.10.2015, komissio v. Verile ja Gjergji, T-104/14 P, EU:T:2015:776, 176 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

117 Tältä osin on muistutettava, että nimittävällä viranomaisella on laaja harkintavalta kilpailun osallistumisedellytysten vahvistamisessa yksikön etujen mukaisesti (ks. vastaavasti tuomio 15.11.2001, Van Huffel v. komissio, T-142/00, EU:T:2001:268, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näin ollen ei voida katsoa, että kyseessä olevalla kilpailuilmoituksella loukattiin yhdenvertaisen kohtelun periaatetta vain sen seikan vuoksi, että tietyissä muissa juristi-lingvistien palvelukseen ottamista koskevissa kilpailuissa, jotka järjestettiin lisäksi käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kilpailun jälkeen, ei vahvistettu samaa, käsiteltävässä asiassa kyseessä olevaa vähimmäistyökokemusta koskevaa edellytystä.

118 FE ei ole sitä paitsi osoittanut, että muun muassa yksikön edun näkökulmasta kyseessä olevan kilpailun hakijat olivat samassa oikeudellisessa ja tosiasiallisessa tilanteessa kuin juristi-lingvistien palvelukseen ottamiseksi järjestettyjen niiden muiden kilpailujen hakijat, jotka mainittiin.

119 Tästä seuraa, että kyseessä olevalla kilpailuilmoituksella ei rikottu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

120 Neljänneksi vahingonkorvausvaatimuksen osalta on muistutettava, että silloin, kun vahinko, jota kantaja väittää kärsineensä, perustuu päätökseen, jonka kumoamista on vaadittu, näiden kumoamisvaatimusten hylkääminen johtaa lähtökohtaisesti vahingonkorvausvaatimusten hylkäämiseen, sillä viimeksi mainitut liittyvät läheisesti korvausvaatimuksiin (ks. tuomio 11.12.2013, Andres ym. v. EKP, F-15/10, EU:F:2013:194, 420 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

121 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että vahinko, jonka FE väittää kärsineensä, perustuu nimittävän viranomaisen tekemän riidanalaisen päätöksen väitettyyn lainvastaisuuteen ja että kumoamisvaatimukset on hylätty. Näin ollen FE:n vahingonkorvausvaatimus on hylättävä.

122 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että ensimmäisessä oikeusasteessa nostettu kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

123 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 211 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos valitus on perusteltu ja unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee itse riidan, se päättää oikeudenkäyntikuluista. Työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn saman työjärjestyksen 211 artiklan 1 kohdan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Lisäksi työjärjestyksen 211 artiklan 3 kohdasta ilmenee, että toimielinten on vastattava tekemistään valituksista niille aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista tämän kuitenkaan rajoittamatta saman työjärjestyksen 135 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamista.

124 Käsiteltävässä asiassa komissio ja FE on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan muutoksenhakumenettelyssä. FE on velvoitettava korvaamaan ensimmäisessä oikeusasteessa käydystä menettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, koska hän on hävinnyt kokonaisuudessaan vaatimuksensa ja komissio on vaatinut hänen velvoittamistaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (muutoksenhakujaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen (ensimmäinen jaosto) 6.10.2015 antaman tuomion FE vastaan komissio (F-119/14) tuomiolauselman 1, 2 ja 4 kohta kumotaan.

2) FE:n asiassa F-119/14 virkamiestuomioistuimessa nostama kanne hylätään.

3) Asianosaiset vastaavat muutoksenhakumenettelyyn liittyvistä oikeudenkäyntikuluistaan.

4) FE velvoitetaan vastaamaan virkamiestuomioistuimessa käydystä menettelystä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista, mukaan lukien Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.

Jaeger Prek Frimodt Nielsen

Julistettiin Luxemburgissa 15 päivänä syyskuuta 2017.

Allekirjoitukset